

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Libereckého kraje

10. 03. 2010 16:35

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Libereckého kraje za školní rok 2008–2009

Jde o údaje za předcházející školní rok 2008/2009, v oblasti rozpočtu dokonce jen za finanční rok 2008 – tak je zpracování dat a výroční zprávy nastaveno ve školském zákoně. V rejstříku škol bylo zapsáno celkem 440 škol a školských zařízení, z toho 339 organizací zřizovaly obce, 67 Liberecký kraj a 29 soukromé subjekty (zbývajících 5 zřizuje církve nebo ministerstvo školství).

V předškolním vzdělávání je stále patrný nárůst počtu dětí – meziročně o 4,1 % z 12 869 na 13 394. Stále se však nejedná o nárůst, který by s ohledem na celkový demografický vývoj v příslušných věkových skupinách umožňoval kompenzovat pokračující úbytek dětí a žáků. V souvislosti s tímto vývojem docházelo k navyšování kapacity mateřských škol.

V základním vzdělávání trvale ubývají žáci, meziročně jde o 3,2 %, což je pro představu 1236 žáků, a to již čtvrtým rokem v obdobném počtu. Tato vlna se postupně přelévá na střední školy. V tomto kontextu lze za pozitivní zprávu považovat skutečnost, že do prvních ročníků letos poprvé přišlo více žáků, než jich ze školy odcházelo v 9. ročníku. Ve všech druzích škol poskytujících základní vzdělávání se vzdělávalo 36 296 žáků.

Ve středních školách bez rozdílu zřizovatele se vzdělávalo 22 279 žáků, což představuje nárůst o 380 žáků (o 1,7 %), jde však o nárůst počtu žáků v dálkové formě studia – i když vstup zpravidla již dospělých studentů je z hlediska celoživotního učení pozitivní jev. Z hlediska

kategorií středního vzdělání bylo do 1. ročníků oborů středního vzdělání s výučním listem přijato 37,7 % (školní rok 2007/2008: 39,6 %), do oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou kategorie takřka 70 % žáků, z toho v oborech gymnázií 18 % – tak v základních rysech dochází k naplňování předpokladů uvedených v Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2008 – a to zejména ve vztahu k zvyšování podílu oborů poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou, především všeobecného zaměření. Z hlediska oborové struktury jsou na úrovni oborů středního vzdělání s výučním listem významně zastoupeny – oproti průměru České republiky – obory skupin Strojírenství a strojírenská výroba, Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů, Stavebnictví, geodézie a kartografie a Umění a užité umění, v případě oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou – vedle oborů gymnázií – obory skupin Ekonomika a administrativa, Umění a užité umění a Strojírenství a strojírenská výroba. Vzhledem k očekávaným změnám ve středním vzdělávání pokračovala i v předchozím roce spuštěná kampaň na podporu vzdělávání v technických oborech s názvem TECHyes.info, přičemž v roce 2009 došlo k rozšíření kampaně na podporu odborného vzdělávání obecně, přičemž se podařilo navázat efektivní dialog se zástupci podnikatelské sféry.

Ve vyšším odborném vzdělávání máme 712 studentů, tj. o 66 méně než v loňském roce. Roli zde hrají jednak celkově úbytek žáků, jednak větší dostupnost vysokých škol. Co do skladby oborů vedou skupiny ekonomické a administrativní obory, mírný nárůst je u zdravotnických oborů.

Se středním vzděláváním jsou spojeny ubytovací služby poskytované domovy mládeže – ubytovaných žáků středních škol ubytovalo meziročně o 108 žáků a jde o dlouhodobý trend. Celková kapacita zařízení (2772 lužek) je využita na 68 %. Z tohoto hlediska se ukazuje být správným krokem sloučení dvou dosud samostatných domovů mládeže v České Lípě a Železném Brodě s blízkými středními školami v minulém roce.

V zařízeních pro ústavní a ochrannou výchovu – dětských domovech – kraj jich zřizuje sedm – ubyto z celkové kapacity 240 míst 24 míst, protože kraj jako zřizovatel v tomto roce dokončil transformaci dětských domovů internátního typu na dětské domovy rodinného typu, tj. s maximálním počtem 8 dětí v jedné rodinné skupině a 6 skupin v zařízení.

Jednu z hlavních strategických priorit rozvoje vzdělávání Libereckého kraje představuje rozvoj dalšího vzdělávání poskytovaného především středními školami a sdruženými v rámci sítě místních center celoživotního vzdělávání Centra vzdělanosti Libereckého kraje. Počínající hospodářská krize se promítla v počtu účastníků dalšího vzdělávání – poklesl cca o jednu třetinu méně než v předchozím roce – stejně dalšího vzdělávání se účastnilo celých 4 300 osob, z toho téměř čtvrtina účastníků v rámci rekvalifikačních kurzů.

Na zajištění vzdělávání v Libereckém kraji byly poskytnuty finanční prostředky ze státního rozpočtu v celkové výši 3 303 634 797 Kč, z toho o 3,11 mld. na přímé náklady na vzdělání, 0,14 mld. v dotacích soukromým školám, 0,39 mld. na rozvojové programy a pokusná ověřování a 0,11 mld. jako investiční dotace na nákup učebních pomůcek. Liberecký kraj poskytl svým zřizovaným příspěvkovým organizacím na provozní neinvestiční výdaje 273 080 mil. Kč, tj. o 7 % více než v předchozím kalendářním roce.

Dalšími prostředky, které do oblasti vzdělávání plynuly, se právě od roku 2008 staly prostředky globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Ačkoli se jednalo o první výzvy v celkovém objemu necelých 80 mil. Kč, výrazným způsobem umožňují zkvalitnění vzdělávání, odstraňovat bariéry k rovnému přístupu ke vzdělávání a podpořit další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Výroční zpráva zahrnuje vedle uvedených i údaje o dalších průřezových oblastech vzdělávání jako je prevence společensky nežádoucího chování, rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích, využívání ICT, kvalifikaci pedagogických pracovníků a o akcích organizovaných resortem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu jako je veletrh vzdělávání EDUCA, soutěž automechaniků AUTOMOBILEUM. Uváděné je doplněno grafy a tabulkami, podrobné tabulky jsou pak přílohou samotné zprávy.